

isolována, zůstaveno jest úřadu stavebnímu, aby uváživ vzdálenost sousedních hranic, stav budov nejbliže ležících, způsob a rozsáhlost odvětví průmyslového a místní poměry vůbec, našel, zda a za jakých podmínek připustiti lze, aby se upustilo od povšechných ustanovení řádu stavebního neb změnu jejich.

Ad 3. Při neisolovaných stavbách zůstaveno jest stavebníkovi a stavbyvedoucímu ustanoviti tloušťku zdí a sílu všech konstrukcí, ručí ovšem za úplnou bezpečnost; úřad stavební má však právo žádati, aby podán byl důkaz, že stavba jest náležitě pevná a důkladná. Při stavbách těchto dovoluje se, aby se mohly zřizovati příčky dřevěné, ač nejde-li o místnosti, v nichž se pracuje ohněm aneb kde se chovají zásoby předmětů snadno zápalných.

V mezích zákonné maximální výše budov mohou povoleny býti ohledně zařízení pater a konstrukcí stropů s jednoduchou podlahou prkennou bez zásypu a bez omítky, jakož i použití vazných trámů krovových co nejvyšší konstrukce střechy, obzvláště při stavbách mlýnských a jim podobných, všechny ony úlevy, jichž potřebí jest ku provozování závodu, pokud je dle místa a polohy místní poměry a veřejné ohledy připouštějí. Naproti tomu ohledně bytů vlastníka, úředníků a dělníků platí povšechné předpisy stavebního řádu.

Stavby při železnicích.

Při stavbách těchto sluší rozeznávati dvě skupiny:

I. Stavbu dráhy a předmětů i budov k ní náležejících a II. stavbu budov, jež leží podél železnice a pro něž vydány byly zvláštní předpisy jednak ohledně vlastní bezpečnosti těchto budov, jednak též se zřetelem k tělesu železničnímu a k nerušenému provozování dráhy. Ad I. viz čl. Dráhy.

1. Ustanovení o vzdálenosti předmětů vznětlivých od dráh železných.

a) Budovy, jež nově třeba zříditi ve vzdálenosti 30 sáhů od koruny, musí býti ohnivzdornými neb chráněny proti nebezpečí požáru. Proto nutno zejména buď upustiti od otvorů ve střeších na straně ke dráze, nebo buďtež otvory tyto zaskleny neb jinak pevně opatřeny.

b) Zpravidla se nedovoluje zřizovati nové stavby ve vzdálenosti 5 sáhů od trati. Výjimku dovoliti lze tam, kde ji připouštějí zvláštní poměry místní nebo dopravní, jen od případu ku případu po předchozím dohodnutí se s generálním ředitelstvím státních drah.

c) Budovy, jež státi mají oú trati v menší vzdálenosti 10 sáhů, nebudtež opatřeny směrem ku dráze bezprostředními východy, leda, že by východy tyto umožňovaly bezprostřední přístup ke dráze (dv. d. z 28. prosince 1843 č. 40.114 sb. z. p. sv. 31, str. 307).

2. Jde-li o stavbu pracháren neb jinakých staveb výbuchem nebezpečných v blízkosti železnice, přibrán buď k místní komisi ohlédací příslušný komisař staveb silničních neb úřad technický podnik železniční řídicí, by bylo možno při komisi stavební řádně uvážiti přípustnost takových staveb a způsob jich provedení (dv. d. z 13. července 1847, sb. z. p. sv. 75 č. 73, str. 118).

3. Co se týče staveb již zřízených, jež leží v obvodu požárním neb ostatním ohledům dopravním jsou na překážku, není třeba zvláštního opatření neb všeobecné vyhlášky. Nelze o tom pochybovati, že

budovy a předměty již stávající, jež nelze za příčinou provozování dráh státních ponechat, musí stát buď vykoupiti a odstraniti neb ohnivzdornými učiniti neb jinak ochrániti; není však nutným, by předpisů platících o zřízení nových budov a předmětů bylo veskrz a bez výjimky užito se vši přísností ohledně staveb již stávajících, neboť místní poměry mohou ospravedlniti další trvání budov a předmětů již zřízených, byť i nové jich zřízení se nedovolovalo. Dlužno tudíž ve trojím směru rozeznávati stavby ležící v sousedství dráhy:

a) stavby, jež se dotýkají tratě;

b) stavby, jež leží sice mimo dráhu, jež však mohou býti překážkou dopravě nebo býti nebezpečnými pro dráhu a konečně

c) stavby, jež jsou pro svou blízkost dráze vysazeny nebezpečí požáru. Co se tkne předmětů ad *a)*, je zbourání jich pro stavbu dráhy nezbytným. Výkup jich děje se příslušnou komisí dle předpisů o tom platných. Ohledně předmětů ad *b)* a *c)* dotčených platí zásada, že budovy tyto nutno na útraty státu vykoupiti a odstraniti neb ohnivzdornými učiniti neb jinak ochrániti (v. n. gen. řed. státních drah z 3. února 1884 č. 372). (Viz ostatně čl. Expropriace za účelem zřízení a provozování železnic.)

4. Jednotlivé budovy, o samotě ležící, ať z kamene ať ze dřeva vystavěné, možno ponechat, ježto se nebezpečí požáru nemůže jimi na jiné budovy rozšířiti; avšak nutno doškové střechy ohnivzdornou látkou natřiti a stěny zamaltovati. Střechy slaměné do vzdalenosti 30 sáhů od trati dlužno odstraniti; ve vzdalenosti pod 15 sáhů budiž budova, pokud stěny nemohou unésti ohnivzdornou střechu, vyvlastněna a úplně rozbourána. Konečně přihlíženo buď při vyšetřování bezpečnostních opatření vždy k poloze budovy, k účelu, jemuž budova slouží, dále k tomu, zda budova leží výše či níže než dráha, zda leží o samotě či v blízkosti jiných budov a jakého druhu (v. n. gen. řed. z 24. března 1845 č. 2031).

Stavby vodní.

I. Pojem a podmínky jich zřízení.

Stavby vodní zahrnují v názvu svém veškerá zařízení na vodách podniknutá k zužitkování sil vodních.

1. Na vodách veřejných lze jen s povolením úředním zakládati nebo měniti stavby takovéto, jestliže by mohly působiti na povahu, na běh (tok) nebo na výšku vody nebo mohly by ohrožovati břehy.

2. Povolení tohoto potřebí jest i při vodách soukromých, jestliže by se používalo jich na úkor cizích práv, na úkor povahy, toku a výšky vody ve vodách veřejných. Schwálí-li živnostenský úřad jistý závod vodní, nenahraňuje se tím povolení žádoucí k používání vody, nýbrž dlužno vy-moci si vedle konsensu úřadu živnostenského zvláštního povolení dle předpisů práva vodního (rozh. min. orby ze dne 11. listopadu 1875 č. 8454). Než zákonný předpis tento obmezuje se jen na nové používání, na zřízení nových staveb a na změnu dosavadních staveb; kdo však zákonitým způsobem nabyl práva používatí vody, tomu nelze zapovědět, aby toto právo vykonával a podobných staveb více nepodnikal, třeba by se tím činila újma právům třetích osob, nebo by se nějak působilo po uděleném povolení na tok a výšku vody (rozh. ze dne 5. října 1877 č. 180, sb. Gellerova str. 816). Nabýváť majitel stavby vodní úředním povolením neodvolatelného práva používatí ve smyslu daného povolení